

Enkätresultat gymnasieskola 2018–19

Elevenkäter är ett viktigt verktyg för att samla in strukturerade data över elevers attityder och åsikter kring sin utbildning och skola. Genom att genomföra elevenkäter möjliggörs resultatjämförelser baserat på kategorier som skola, kön och program. Elevenkäten för gymnasieskolan består av 44 påstående fördelat på 15 frågeområden (14 frågeområden om *Övergripande nöjdhet* exkluderas). Påståendena är i regel ställda så att bekräftande svar innebär att eleven är positivt inställd, men det finns sex undantag där ett bekräftande svar innebär att eleven är negativt inställd. Elevernas besvarar enkäten genom att ange i vilken grad de instämmer med de olika påståendena utifrån svarsalternativen:

- Stämmer helt och hållet
- Stämmer ganska bra
- Stämmer ganska dåligt
- Stämmer inte alls
- Vet ej

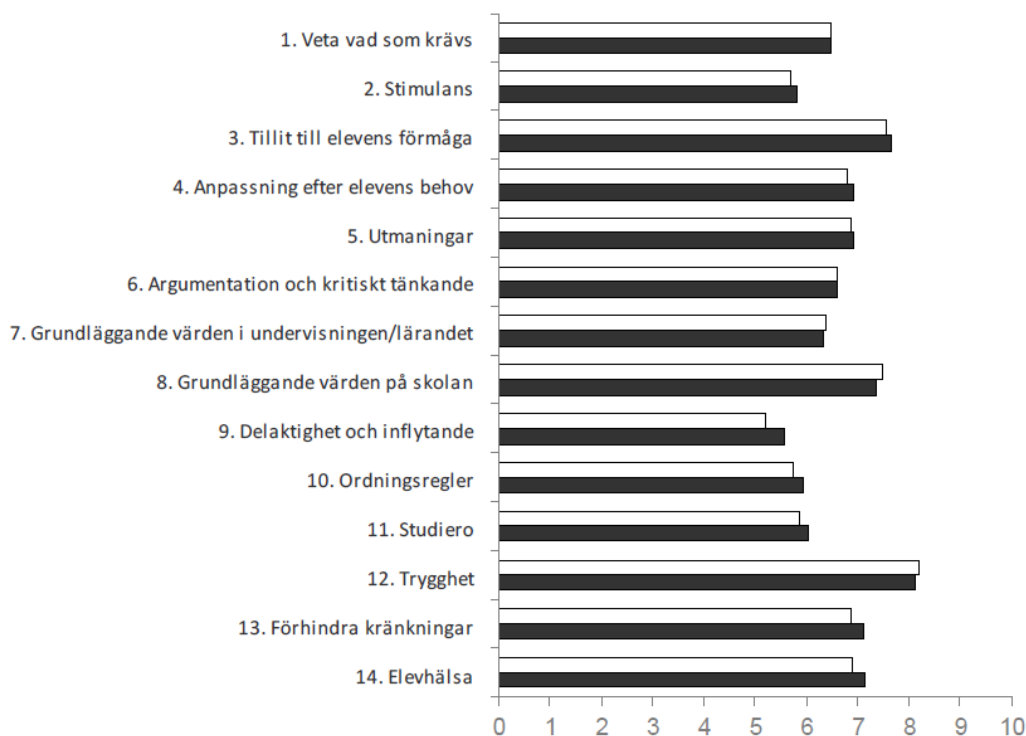
Svaren redovisas i regel antingen som andel positiva svar (t.ex. inom ramen för förvaltningens budgetuppföljning eller i våra lägesrapporter) eller i form av sammansatta indexvärden. För att beräkna index så tillskrivs de olika svarsalternativen poäng (10 poäng, 6,67 poäng, 3,33 poäng och 0 poäng). Poängsättningen tar hänsyn till om ett bekräftande svar är positivt eller negativt (d.v.s. högre poängvärde är önskvärt). Index beräknas genom att poängen summeras och divideras på antal svar (exkl. ”Vet ej”).

Genom att kontinuerligt utgå från samma basstruktur av frågor så går det att bygga tidsserier som gör det möjligt att uttala sig om utvecklingstrender inom förvaltningens verksamheter. Enkätdata har emellertid sina begränsningar; de kvantifierar elevernas attityder i förhållande till givna påstående, utan att problematisera elevernas motiv till att svara på det ena eller andra sättet. För att analysera resultaten av elevenkäten krävs många gånger kompletterande data/metoder; intervjuer, fokusgruppsundersökningar, dokumentgranskning (t.ex. kränkingsanmälningar), auskultationer, statistik (t.ex. kring frånvaro och avbrott) m.m. Det gäller även att vara medveten att elevenkäten – likt alla enkäter – genom valet av påstående lyfter fram vissa frågeställningar, men inte andra. Att problematisera frågeunderlaget och eventuellt identifiera frågor som saknas kan vara ett viktigt steg för skolorna för att själva utforma uppföljningsstrategier och -metoder. Det bör påpekas att förvaltningens/Skolinspektionens elevenkäter inte är utformade för att besvara detaljerade eller skolspecifika frågeställningar, utan för att tillhandahålla en övergripande bild av elevernas attityder kring sin skola och utbildning. Enkätresultaten bör inte oavkortat tolkas som sanningar, utan som ett verktyg för att indikera styrke- respektive utvecklingsområdena. Som nämnts ovan så behöver dessa resultat undersökas närmare genom kompletterande data.

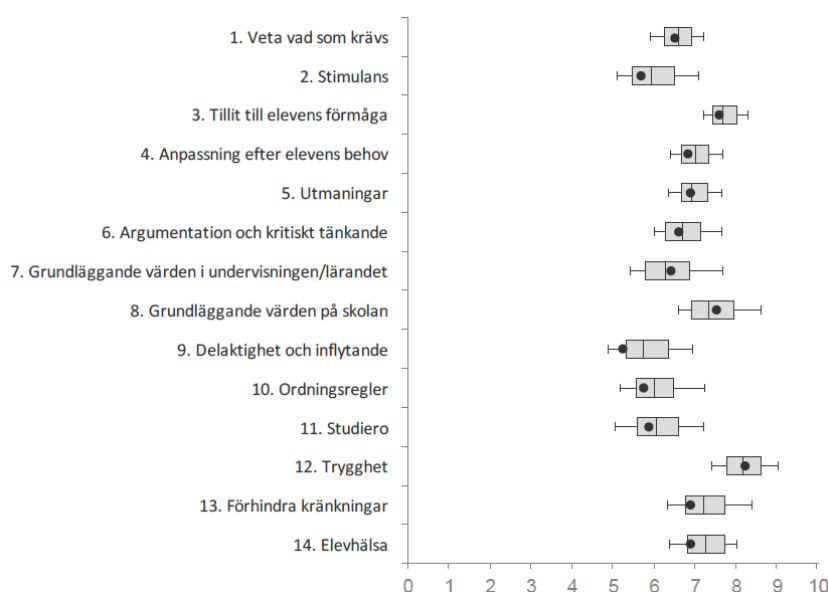
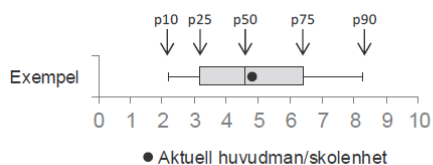
Vartannat läsår genomför förvaltningen sin elevenkät för gymnasieskolan och vartannat läsår genomför Skolinspektionen sin. I och med att förvaltningen utformar sin enkät utifrån Skolinspektionens så finns en möjlighet att följa resultat över tid. Det finns dock anledning att göra jämförelser med försiktighet, då respondentgruppen för Skolinspektionen och för förvaltningen skiljer sig något åt. Förvaltningens elevenkät för gymnasieskolan vänder sig till elever som läser år 2 på ett nationellt program och samtliga elever som läser på introduktionsprogrammen. Skolinspektionen vänder sin enkät till elever som läser år 2 på ett nationellt program samt elever som går ett andra år inom IM. Förvaltningens elevenkät medger längre nedbrytning av data i redovisningskategorier än vad Skolinspektionens enkät gör.

Vi har sett att Skolinspektionens instruktioner kring vilka elever som ska genomföra enkäten inte följs fullt ut av skolorna. Det har i vissa fall i Malmö felaktigt tolkats som att det för IM enbart är elever som läser år 2 som ska göra enkäten; inte elever som är inne på sin andra ettårsplanering inom ett och samma IM eller elever som bytt IM men som är inne på sitt andra år. I korthet: vi har en undertäckning vad det gäller IM i Skolinspektionens enkätresultat för Malmö. Sannolikt finns liknande problem med undertäckning även i de nationella resultaten, vilket talar för att det finns fog för att göra jämförelser mellan Malmö och riket.

Vid en jämförelse av Malmö stads resultat och riksresultaten för 2018–19 så framgår en grovkorning bild över hur kommunens enkätresultat förhåller sig till riket totalt sett. Nedan redovisas index per frågeområde för Malmö stads elever (vita staplar) i förhållande till elever nationellt (svarta staplar). Denna jämförelse ger vid handen att Malmös resultat avseende *Grundläggande värden på skolan* och *Trygghet* är något starkare än riksresultaten. Omvänt är Malmös resultat avseende frågeområdena som *Delaktighet och inflytande*, *Stimulans*, *Studiero*, *Förhindra kränkningar* och *Elevhälsa* något svagare än för riket.

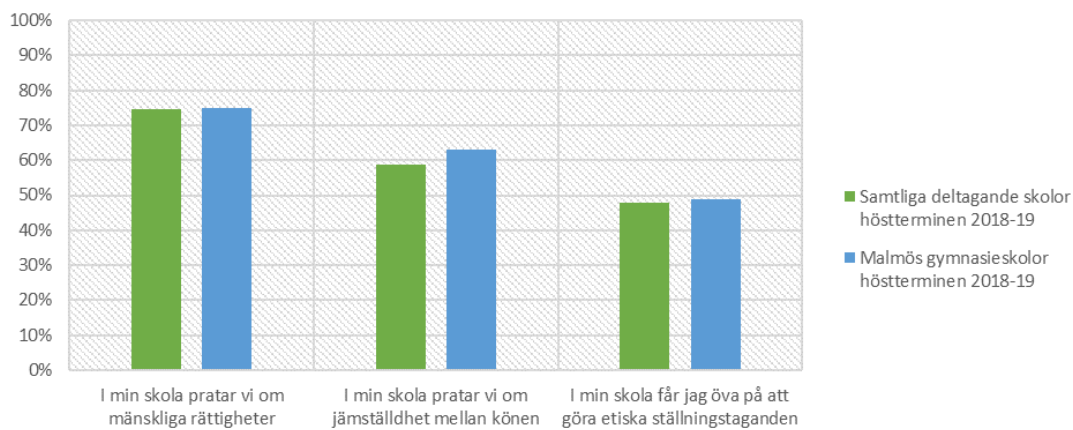

Ett annat sätt att studera Malmös svar i förhållande till rikets är att titta på spridningen i indexresultaten. Av diagrammet nedan framgår hur Malmös indexresultat på huvudmannanivå (illustrerat genom en svart punkt) förhåller sig till distributionen av samtliga skolenheters indexresultat. Den 10:e percentilen (p10) motsvarar det indexvärde som 90 procent av skolenheterna ligger över, den nedre kvartilen (p25) motsvarar det värde som 75 procent av skolenheterna ligger över, medianen (p50) är det mittersta indexresultatet, den övre kvartilen (p75) är den nivå som endast 25 procent av skolenheterna ligger över och den 90:e percentilen (p90) motsvarar den nivå som endast 10 procent av skolenheterna ligger över.

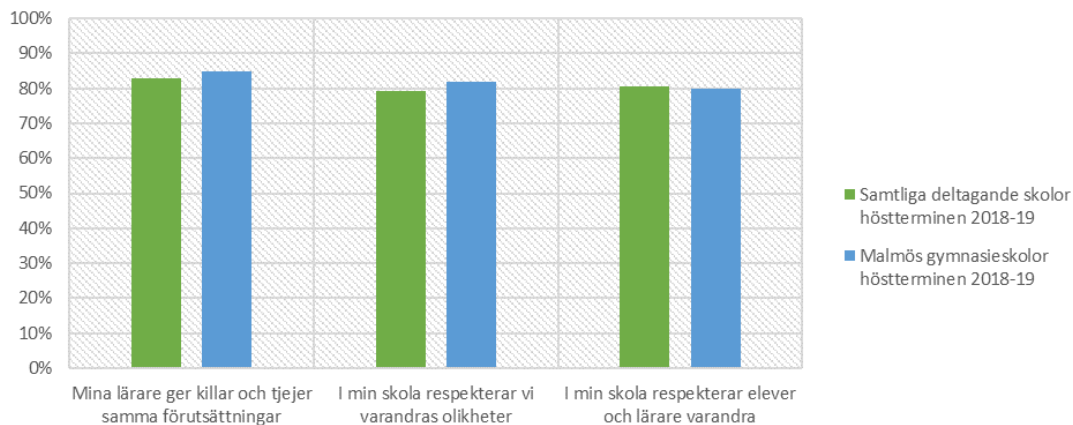

Även här framträder Malmös resultat avseende frågeområdena som *Delaktighet och inflytande*, *Stimulans*, *Studiero*, *Förhindra kränkningar* och *Elevhälsa* som svagare områden. *Grundläggande värden i undervisningen/lärandet* samt *Grundläggande värden på skolan* framstår som frågeområden inom vilka Malmö är relativt starka.

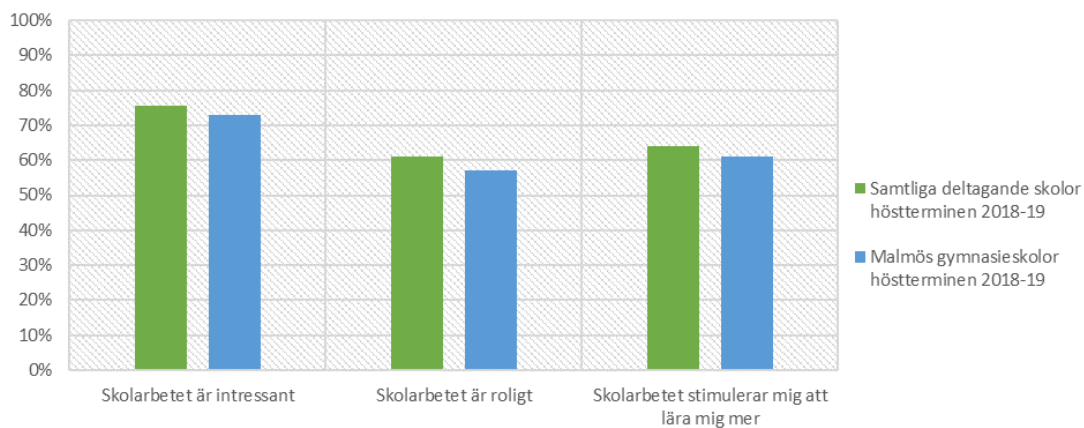
Grundläggande värden i undervisningen/lärandet - Malmös elever uppger i något större utsträckning än elever nationellt att man i skolan pratar om jämställdhet mellan könen. Malmös elever utmärker sig inte gentemot eleverna generellt i relation till de två andra påståendena inom frågeområdet.

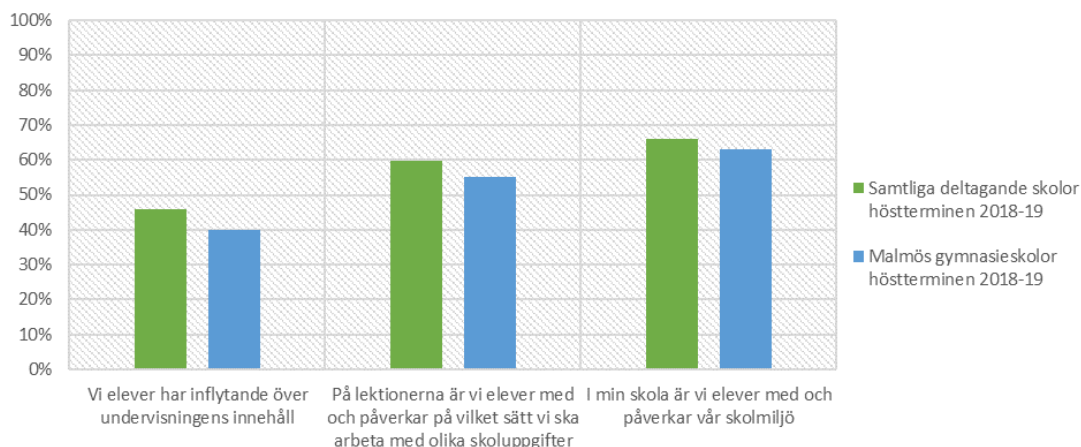
Grundläggande värden på skolan - Flickorna på Malmös gymnasieskolor svarar i större utsträckning än flickor nationellt att deras lärare ger killar och tjejer samma förutsättningar. Både flickor och pojkar i Malmö anger i större utsträckning än elever nationellt att man på skolorna respekterar varandras olikheter.

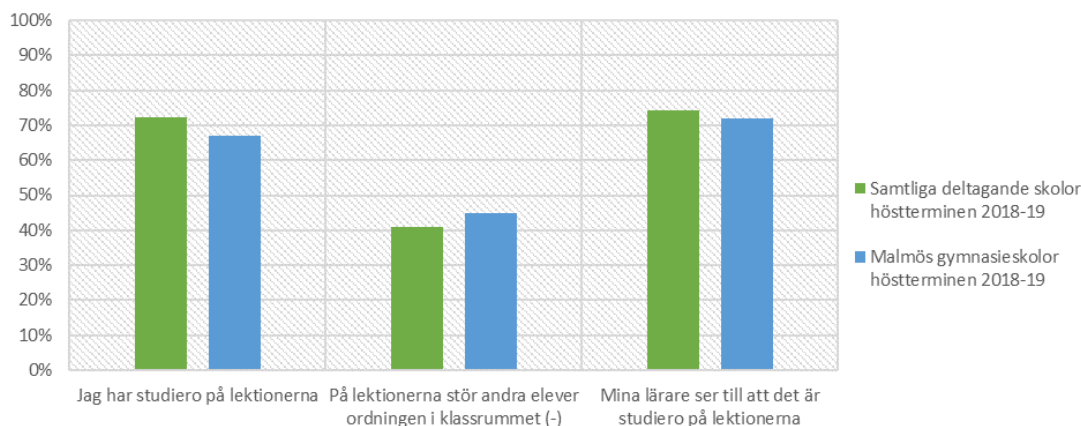
Stimulans - Malmös elever svarar i mindre utsträckning än i elever nationellt att skolarbetet är intressant, roligt eller att det stimulerar de att lära sig mer. Diskrepansen är störst för påståendet ”Skolarbetet är roligt”.

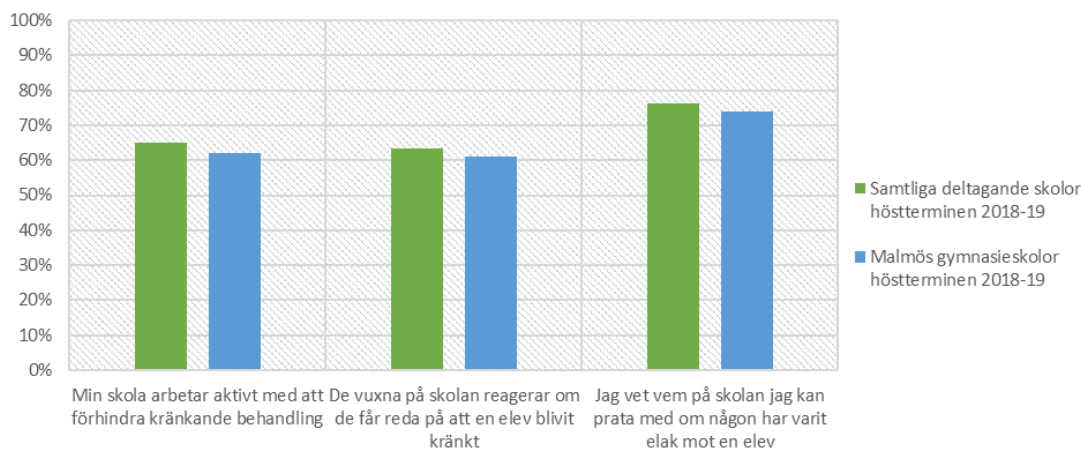
Delaktighet och inflytande - Malmös elever är mindre benägna att svara att man har inflytande över undervisningens innehåll, att man får vara med och påverka på vilka sätt man ska arbeta med skoluppgifter och att man får vara med och påverka skolmiljön. Skillnaden mot riket är tydligast bland flickorna.

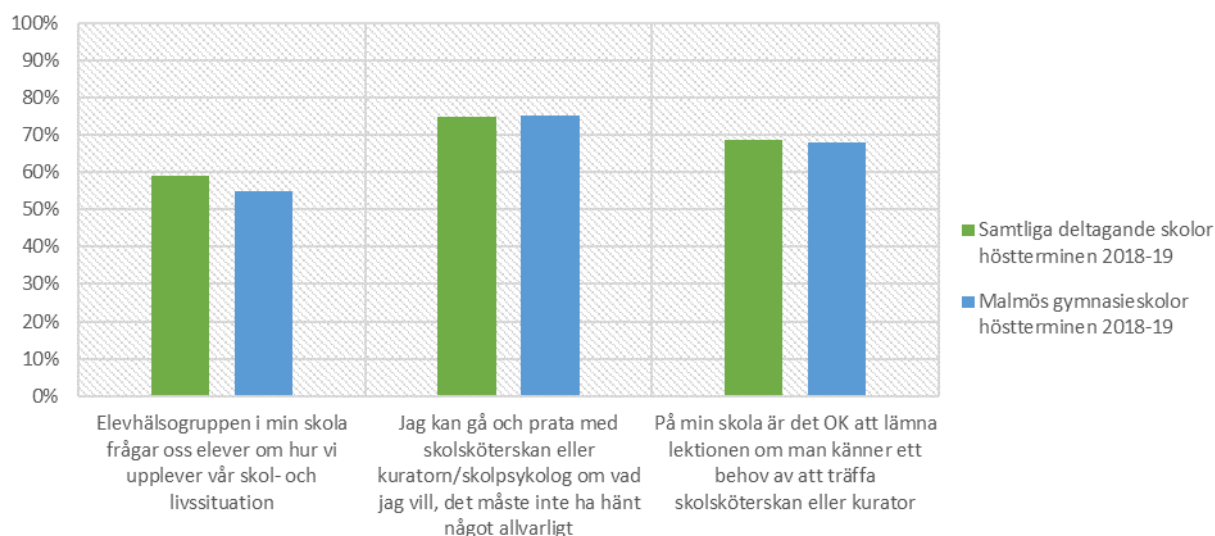
Studiero - Våra elever uttrycker i mindre utsträckningen än elever nationellt att de har studiero på lektionerna samt att deras lärare ser till att det är studiero. Det är också vanligare att Malmös elever uttrycker att andra elever stör ordningen i klassrummet.

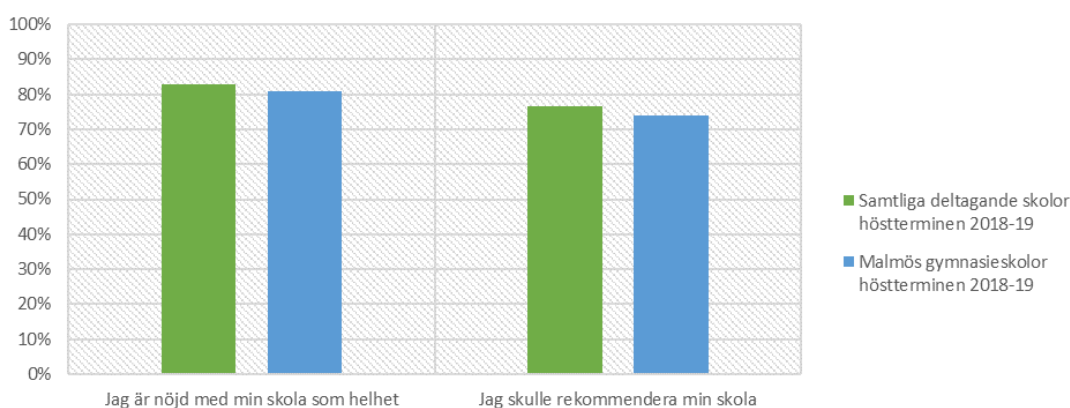
Förhindra kränkningar - Här kan nämnas att Malmös elever i mindre utsträckning än elever nationellt uttrycker att deras skola arbetar aktivt med att förhindra kränkande behandling, att de vuxna på skolan reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt eller att man vet vem på skolan man ska prata med om någon varit elak mot en elev.

Elevhälsa - Malmös svarar i lägre utsträckning än elever nationellt att elevhälsogruppen i deras skola frågar eleverna hur de upplever sin skol- och livssituation.

Nöjdhet - Malmös elever uttrycker i något lägre utsträckning än elever nationellt att de är nöjda med sin skola eller att de skulle rekommendera skolan.

Jämförelse med riksresultaten 2017–18

Efter att ha tittat på vilka frågeområden som utmärkte sig i resultaten för Malmös del i Skolinspektionens elevenkät för 2018–19 har jag undersökt hur resultaten från förvaltningens elevenkät för 2017–18 (genomfördes vårterminen 2018) förhåller sig till riksresultaten från Skolinspektionens elevenkät för vårterminen 2018 (vilken alltså Malmö inte ingick i).

Även i en jämförelse avseende 2017–18 läsårs resultat sticker frågeområdena *Delaktighet och inflytande*, *Stimulans*, *Elevhälsa* och *Nöjdhet* ut med lägre andel positiva svar för Malmös elever jämfört med rikets. Detta talar för att det kan finnas skillnader i Malmöelevernas attityder kring utbildningen jämfört med elever nationellt; attityder som inte nödvändigtvis är årskullberoende.

För enkätresultaten 2017–18 jämförde jag Malmös index per frågeområde för nationella program (uppdelat på högskoleförberedande program och yrkesprogram) samt introduktionsprogram ställt i relation till rikets resultat (notera att rikssiffrorna inte går att bryta upp på program utan att dessa enbart presenteras aggregerat). Jämförelsen har med andra ord gjorts mot ett och samma riksresultat. Tabellen nedan redovisar kvoten mellan Malmös indexresultat per frågeområde och rikets indexresultat per frågeområde. Ett kvotvärde motsvarande 1 (d.v.s. samma resultat för riket och Malmö) får vit färg. Ett kvotvärde på 1,5 får en mörkgrön färg och ett kvotvärde på 0,5 får en mörkröd färg. Ett kvotvärde på 0,95 ska tolkas som att Malmös indexresultat för frågeområdet och den aktuella elevgruppen var 5 % lägre än riksresultatet.

	Veta vad som krävs	Stimulans	Tillit till elevens förmåga	Anpassning efter elevens behov	Utmaningar	Argumentation och kritiskt tänkande	Grundläggande värden i undervisningen/lärandet	Grundläggande värden på skolan	Delaktighet och inflytande	Ordningssregler	Studiero	Trygghet	Förhindra kränkningar	Elevhälsa	Övergripande nöjdhet
Riket (NM + IM åk 2)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Malmö - NM åk 2 + IM alla åk	1,03	1,04	1,01	1,02	0,97	1,04	1,07	1,04	0,98	1,00	1,07	1,02	1,00	1,00	0,96
Malmö - Nationella program	0,97	0,92	0,96	0,98	0,98	0,95	1,00	1,00	0,87	0,94	1,02	1,03	0,97	0,95	0,97
Malmö - Högskoleförberedande program	0,95	0,88	0,94	0,96	0,98	0,95	1,03	1,02	0,85	0,95	1,04	1,04	0,97	0,95	0,97
Malmö - Yrkesförberedande program	1,06	1,04	1,03	1,05	0,99	0,99	0,91	0,93	0,95	0,89	0,96	1,00	0,99	0,97	0,93
Malmö - Introduktionsprogram	1,11	1,23	1,08	1,09	0,96	1,17	1,16	1,08	1,15	1,09	1,14	0,99	1,05	1,07	0,96

Uppdelningen på program visar att resultaten inte är homogena mellan högskoleförberedande program, yrkesprogram och introduktionsprogram. Av enkätresultaten för läsåret 2017–18 framgår att de för Malmös del relativt svaga resultaten inom frågeområdena *Delaktighet och inflytande* och *Stimulans* framförallt förklaras av svaren från elever inom de högskoleförberedande programmen.

Inom de yrkesförberedande programmen är det istället frågeområdena *Ordningssregler*, *Grundläggande värden i undervisningen/lärandet* och *Grundläggande värden på skolan* som särskiljer Malmö från de aggregerade riksresultaten.

Inom introduktionsprogrammen är det primärt frågeområdena *Utmaningar* och *Övergripande nöjdhet* som utmärker Malmö i negativ andemening relativt riksresultaten. Eleverna på introduktionsprogrammen i Malmö har också relativt starka resultat inom ett antal frågeområden; t.ex. *Stimulans*, *Argumentation och kritiskt tänkande*, *Grundläggande värden i undervisningen/lärandet*, *Grundläggande värden på skolan* och *Tillit till elevens förmåga*. Det bör dock påpekas att den här jämförelsen ska göras med försiktighet, då riksresultaten innehåller en låg andel IM-elever (vilket kan göra jämförelsen missvisande).

Med detta sagt; jämförelserna mot riksresultaten syftar till att undersöka möjliga skillnader mellan Malmö-elevernas attityder kring sin utbildning och attityderna hos elever i riket generellt. Denna typ av jämförelse ger oss inte svar på var vi i absoluta termer har de starkaste respektive svagaste resultaten. För att undersöka det kan det finnas skäl att närmare undersöka indexresultaten.

Indexresultat från 2017–18 uppdelat på programtyp

Tabellen nedan illustrerar hur Malmös indexresultat på elevenkäten 2017–18 såg ut uppdelat på nationella program (vilket i sin tur är uppdelat på högskoleförberedande program och yrkesprogram) samt introduktionsprogrammen. Av tabellen framträder *Delaktighet och inflytande*, *Ordningssregler*, *Studiero* samt *Stimulans* som viktiga utvecklingsområden; om än inte unika för Malmö. Indexvärdena har kopplats till en färggradient så att värdet 0 (lägsta teoretiska resultatet) ges en mörkröd färg, värdet 6,67 (motsvarande genomgående näst mer positiva svarsalternativet) ges en vit färg och värden 10 (högsta teoretiska resultatet) ges en mörkgrön färg.

	Veta vad som krävs	Stimulans	Tillit till elevens förmåga	Anpassning efter elevens behov	Utmaningar	Argumentation och kritiskt tänkande	Grundläggande värden i undervisningen/lärandet	Grundläggande värden på skolan	Delaktighet och inflytande	Ordningsregler	Studiero	Trygghet	Förhindra kränkningar	Elevhälsa	Övergripande nöjdhet
Riket (NM + IM åk 2)	6,48	5,71	7,57	6,91	6,94	6,55	6,18	7,15	5,72	5,81	5,79	8,10	7,07	7,10	7,03
Malmö - Totalt (NM åk 2 + IM alla åk)	6,65	5,96	7,66	7,06	6,75	6,82	6,60	7,42	5,59	5,81	6,20	8,23	7,11	7,11	6,79
Malmö - Nationella program	6,31	5,23	7,28	6,75	6,81	6,25	6,21	7,19	4,97	5,44	5,92	8,38	6,89	6,76	6,79
Malmö - Högskoleförberedande	6,18	5,05	7,15	6,61	6,79	6,20	6,35	7,32	4,86	5,52	6,01	8,45	6,87	6,73	6,86
Malmö - Yrkesförberedande	6,84	5,93	7,78	7,27	6,87	6,46	5,64	6,67	5,41	5,15	5,55	8,08	6,98	6,87	6,56
Malmö - Introduktionsprogram	7,17	7,04	8,21	7,52	6,68	7,66	7,17	7,76	6,56	6,32	6,62	8,01	7,40	7,58	6,78

Indexresultat från 2017–18 uppdelat på skola

Nedan redovisas hur resultaten per frågeområden såg ut per skola. Skolorna har tillskrivits förkortningar för att göra tabellen överblickbar. ST = Startskolan (språkinstruktionen på Norra Sorgenfri gymnasium), AF = Agnesfrids gymnasium, UH = Universitetsholmens gymnasium, VH = Värnhemsskolan, BV = Bellevue gymnasium, SP = S:t Petri skola, MB = Malmö Borgarskola, ML = Malmö latinskola, PAG = Pauliskolan, MLC = Malmö Läringscenter och MIG = Malmö Idrottsgymnasium.

Först redovisas indexresultaten för skolorna totalt sett och sedan avgränsat till högskoleförberedande program, yrkesförberedande program och introduktionsprogram. Tabellerna tar inte hänsyn till antalet svar per skola, vilket medför att indexvärdena i vissa fall (t.ex. för IM-eleverna på Malmö Borgarskola) speglar ett lågt antal elevers svar. Färgkodningen nedan har gjorts utifrån samma principer som i föregående tabell. Notera att skolorna från vänster till höger i fallande ordning utifrån de sammanlagda indexresultaten, vilket innebär att skolorna inte kommer i samma ordning.

Samtliga elever - Tabell över indexresultaten per skolenhet och frågeområde 2017–18

	ST	BV	UH	AF	SP	ML	VH	MB	MIG	PAG	MLC	Totalsumma
Anpassning efter elevens behov	7,75	7,83	7,76	7,53	6,71	6,98	6,91	6,41	6,68	6,66	6,26	7,06
Argumentation och kritiskt tänkande	8,03	7,53	7,01	7,45	6,88	6,50	6,73	6,40	5,74	5,83	5,54	6,82
Delaktighet och inflytande	6,85	6,63	5,87	6,43	5,91	4,98	5,63	4,65	4,74	4,75	4,33	5,59
Elevhälsa	7,92	7,96	7,23	7,29	7,31	7,25	6,72	6,40	6,61	6,56	6,13	7,11
Förhindra kränkningar	7,63	8,20	7,59	6,92	7,62	7,27	6,55	6,63	6,83	6,37	5,29	7,11
Grundläggande värden i undervisningen/lärandet	7,60	6,10	6,23	7,05	7,11	7,83	6,11	6,28	5,42	5,23	4,44	6,60
Grundläggande värden på skolan	8,14	8,41	7,51	7,50	7,97	7,53	6,36	7,28	6,94	6,79	6,43	7,42
Nöjdhet	7,03	7,59	7,64	7,03	7,53	7,63	5,01	6,77	6,99	5,91	4,86	6,79
Ordningsregler	6,77	6,54	5,64	5,72	6,66	5,46	5,23	5,42	5,46	5,06	4,08	5,81
Stimulans	7,60	5,89	6,92	7,08	5,73	5,23	6,10	5,26	4,60	4,80	4,66	5,96
Studiero	7,11	7,27	6,20	6,00	6,75	5,85	5,51	6,04	5,48	5,67	5,38	6,20
Tillit till elevens förmåga	8,43	8,04	8,41	8,01	7,55	7,29	7,72	7,11	7,19	7,00	6,67	7,66
Trygghet	7,76	8,72	8,74	8,26	8,75	8,54	7,66	8,29	8,54	8,09	6,94	8,23
Utmaningar	6,74	7,04	7,02	6,86	7,22	6,64	6,38	6,69	6,69	6,59	6,93	6,75
Veta vad som krävs	7,32	7,50	7,30	6,84	6,41	6,45	6,85	6,09	6,12	6,11	5,75	6,65
Totalsumma	7,53	7,44	7,13	7,07	7,06	6,74	6,40	6,37	6,25	6,10	5,61	6,79

Elever vid högskoleförberedande program - Tabell över indexresultaten per skolenhet och frågeområde 2017–18

	SP	ML	MB	MIG	PAG	Totalsumma
Anpassning efter elevens behov	6,62	6,87	6,39	6,58	6,71	6,61
Argumentation och kritiskt tänkande	6,74	6,29	6,37	5,53	5,66	6,20
Delaktighet och inflytande	5,75	4,77	4,63	4,40	4,54	4,86
Elevhälsa	7,25	7,14	6,36	6,23	6,55	6,73
Förhindra kränkningar	7,54	7,23	6,58	6,79	6,23	6,87
Grundläggande värden i undervisningen/lärandet	6,96	7,81	6,23	5,19	5,02	6,35
Grundläggande värden på skolan	7,91	7,52	7,26	6,99	6,77	7,32
Nöjdhet	7,46	7,57	6,74	6,86	5,75	6,86
Ordningsregler	6,58	5,40	5,41	5,28	4,86	5,52
Stimulans	5,49	5,02	5,23	4,44	4,70	5,05
Studiero	6,74	5,95	5,99	5,45	5,65	6,01
Tillit till elevens förmåga	7,42	7,21	7,08	7,27	6,86	7,15
Trygghet	8,76	8,55	8,27	8,68	8,19	8,45
Utmaningar	7,19	6,61	6,66	6,88	6,65	6,79
Veta vad som krävs	6,28	6,34	6,09	5,99	6,15	6,18
Totalsumma	6,96	6,67	6,35	6,16	6,03	6,45

Elever vid yrkesförberedande program - Tabell över indexresultaten per skolenhet och frågeområde 2017–18

	UH	AF	VH	MIG	MLC	Totalsumma
Anpassning efter elevens behov	7,62	7,42	7,16	6,49	6,26	7,27
Argumentation och kritiskt tänkande	6,63	7,30	6,45	5,70	5,54	6,46
Delaktighet och inflytande	5,52	6,27	5,41	5,10	4,33	5,41
Elevhälsa	6,88	7,90	6,69	7,13	6,13	6,87
Förhindra kränkningar	7,45	6,73	6,76	6,67	5,29	6,98
Grundläggande värden i undervisningen/lärandet	5,71	6,81	5,66	5,16	4,44	5,64
Grundläggande värden på skolan	7,27	7,11	5,61	6,49	6,43	6,67
Nöjdhet	7,38	6,83	5,26	7,30	4,86	6,56
Ordningsregler	5,39	5,49	4,69	5,75	4,08	5,15
Stimulans	6,55	6,26	5,79	3,78	4,66	5,93
Studiero	6,04	6,02	4,89	4,36	5,38	5,55
Tillit till elevens förmåga	8,20	7,72	7,73	6,54	6,67	7,78
Trygghet	8,73	8,24	7,30	7,72	6,94	8,08
Utmaningar	7,11	6,73	6,73	5,87	6,93	6,87
Veta vad som krävs	7,01	6,55	7,14	6,26	5,75	6,84
Totalsumma	6,90	6,89	6,24	5,99	5,61	6,54

Elever vid introduktionsprogram - Tabell över indexresultaten per skolenhet och frågeområde 2017–18

	MB	SP	UH	ST	MIG	BV	ML	AF	PAG	VH	Totalsumma
Anpassning efter elevens behov	8,15	7,80	8,18	7,75	7,85	7,83	7,90	7,57	6,29	6,81	7,51
Argumentation och kritiskt tänkande	8,52	8,62	8,22	8,03	7,68	7,53	8,10	7,50	6,82	6,84	7,66
Delaktighet och inflytande	6,67	7,87	7,00	6,85	7,22	6,63	6,80	6,47	6,02	5,71	6,56
Elevhälsa	8,52	7,85	8,19	7,92	8,38	7,96	8,10	7,14	6,58	6,73	7,59
Förhindra kränkningar	10,00	8,45	7,99	7,63	7,38	8,20	7,52	6,97	7,17	6,48	7,41
Grundläggande värden i undervisningen/lärandet	9,26	8,96	7,71	7,60	7,67	6,10	7,96	7,11	6,39	6,28	7,17
Grundläggande värden på skolan	9,63	8,68	8,20	8,14	7,38	8,41	7,63	7,61	6,90	6,65	7,76
Nöjdhet	8,89	8,33	8,48	7,03	7,62	7,59	8,04	7,09	6,89	4,91	6,78
Ordningsregler	6,30	7,61	6,37	6,77	6,46	6,54	5,91	5,79	6,24	5,43	6,33
Stimulans	8,10	8,61	8,08	7,60	7,48	5,89	6,89	7,31	5,40	6,21	7,04
Studiero	9,63	6,96	6,70	7,11	7,61	7,27	5,06	5,99	5,78	5,74	6,63
Tillit till elevens förmåga	9,63	8,96	9,07	8,43	7,64	8,04	7,92	8,09	7,85	7,71	8,21
Trygghet	10,00	8,62	8,77	7,76	8,67	8,72	8,47	8,26	7,38	7,80	8,01
Utmaningar	8,75	7,58	6,73	6,74	6,32	7,04	6,85	6,89	6,18	6,26	6,68
Veta vad som krävs	6,67	8,01	8,22	7,32	7,08	7,50	7,31	6,93	5,86	6,74	7,17
Totalsumma	8,57	8,20	7,85	7,53	7,50	7,44	7,35	7,12	6,50	6,46	7,25